

sodne zmožnosti le v posebnem paragrafu določi, da se sme izreči manjša kazen, ako se značijo gotovi psihični momenti za olajševalne okolnosti.

Glede ravnanja z mladostniki konstatuje Sommer z zadovoljstvom precejšnje soglasje določeb nemškega (§§ 68 do 70) in avstrijskega prednačrta (§§ 5, 6); svetuje pa, da naj se v nemškem rajše operira, kakor to stori avstrijski, s pojmom „zaostalega razvoja in nedostajanja duševne godnosti“, nego li s pojmom „za spoznanje kaznjivosti potrebna uvidnost“.

V določbah obeh prednačrtov glede ravnanja z alkoholisti vidi Sommer vedno krepkejše prodiranje ideje, da naj stopi namesto posameznega kaznovanja metoda splošne obrane pred individui ali skupinami individuvov, nagnjenih k prelamljanju zakonov. To pa mu ni opozicija zoper obstoječe kazensko pravo, marveč le postulat utesnitve osebne prostosti socialno kvarnih elementov človeške družbe. Ta tendenca se pri obeh prednačrtih krepko izraža, pisatelj ji želi tudi enotnega uresničenja.

V ostalih poglavjih o gluhonemih, o homoseksualnih in drugih npravstvenih zločinih, nadalje o varstvu na duhu bolnih in mladostnikov zoper kaznjiva dejanja skuša pisatelj takisto pripraviti pot za enotne zakonske določbe.

Pisateljevemu načelnemu stremljenju pač ni kaj oporekati. Zahteva enotnosti določeb glede razsodnosti in, kar jih je s to v zvezi, je pač udejstvovanje prepričanja, da more biti psihiatrična znanost le ena, kakor je le ena tudi —  
resnica.

*Dr. M. D.*



## Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. junija 1912.

— (Kronika društva „Pravnika“.) Dne 10. t. m. je imel odbor svojo sejo, na kateri je predsednik najprvo poročal o zapuščinski razpravi po r. dru. Volčiču in o pravniških knjigah, katere je pokojnik društvu volil. Glede na nejasni položaj zapuščine je odbor sklenil, da za sedaj društvo ne zahteva izročitve volila. Nadalje je odbor vobče sklepal o nagrobnem spomeniku dru. Volčiču, ki je zanj doslej došlo blizu 800 K prispevkov. G. blagajnik je poročal o stanju društvene blagajne, osobito da je zadnji čas bilo plačanih mnogo zaostalih društvenin, odnosno naročnin. Na novo so pristopiti člani: akad. društvo „Adrija“ v Gorici, g. dež. sod. svetnik B. Bežek v Ljubljani, g. odvetnik dr. Fr. Frlan v Ljubljani, g. odvetnik dr. K. Podgornik v Gorici, g. odv. kandidat dr. Al. Vrtačnik v Ljubljani. — Društvo se je po svojem predsedniku udeležilo slavnostne petdesetletnice „društva zdravnikov na Kranjskem“ dne 23. pr. m.

— (Predsednik okrožnega sodišča v Novem mestu) gospod Fr. Trenz je stopil prostovoljno v pokoj in dobil tem povodom naslov in značaj

dvornega svetnika. Simpatije, ki si jih je gospod dvorni svetnik pridobil kot vesten in ljudomil uradnik, kjerkoli je služboval, spremljajo ga v isti obilni meri v pokoj, ki naj ga uživa še mnogo let zdrav in zadovoljen!

— (Osebn e vesti.) Imenovani so: Za deželnosodnega svetnika državnega pravdnika namestnik dr. Anton Rojic v Celju za Celje; za deželnosodnega svetnika in predstojnika okrajne sodnije: okrajni sodnik in sodni predstojnik Anton Mejač v Ribnici; za okrajne sodnike in sodne predstojnike: van Vrančič v Kamniku za Ilirsko Bistrico, Rudolf Röger v Konjicah za Konjice in dr. Robert Ogoreutz v Litiji za Cerknico; za okrajnega sodnika: okrajni sodnik in sodni predstojnik Valentin Levičnik v Cerknici in sodnik dr. Mirko vitez Grasselli v Ljubljani, oba za Ljubljano; za sodnike: avskutantje dr. Vladimir Golia za Mokronog, dr. Anton Stuhec za okrožje graškega višjega sodišča in Ernest Cham za Kočevje; za državne pravdnike: državni pravdnik dr. Anton Kremžar v Ljubljani za Novomesto in državnega pravdnika namestnik dr. Eduvard Pajnič v Ljubljani na svojem mestu; za državnega pravdnika namestnika: okrajni sodnik in sodni predstojnik dr. Jurij pl. Račič v Konjicah za Celje ter okrajni sodnik dr. Adolf Kaiser v Ljubljani za Ljubljano; za avskultante: praktikanta dr. Vladimir Trauner in Jakob Jerman. — Premeščeni so: deželnosodni svetnik in okrajni predstojnik Božidar Bežek iz Ilirske Bistrice v Ljubljano; sodniki: Fran Pernuš iz Litije v Kranj, Ernest Stöckl iz Kočevja v Ljubljano, Ivan Hutter iz Mokronoga v Litijo, Ivan Šinkovic iz Radovljice v Ljubljano, dr. Gottfried Mathiaschitsch iz Slov. Bistrice v Maribor, Herman Deu iz Konjic v Kočevje, dr. Karel Kurnik iz Št. Lenarta v Konjice in dr. Ivan Schoberleitner iz Radgone v Voitsberg. — Podeljen je naslov in značaj državnega pravdnika namestniku dr. Hermanu Neubergerju v Ljubljani. — Premembe v zaznamku izvedencev za zemljiške cenitve: Novo vpisana sta Viljem Putick, c. k. agrarski višji nadzornik v Ljubljani, kot izvedenec za cenitev večjih kmetijskih in gozdarskih nepremičnin in Henrik Kals, oblastno avtorizirani rudarski inženjer v Ljubljani, kot izvedenec za cenitev zemljišč z rudniškimi obrati.

— (Umr l) je dne 25. pr. m. gosp. dr. Brenčič, odvetnik v Celju, v 55. letu svoje dobe. Pokojnik, tudi član društva „Pravnika“, je bil tako med svojimi tovariši kakor tudi v širših krogih jako priljubljen po svojem solidnem značaju. Čast njegovemu spominu!

— (Odvetniška zbornica kranjska) je imela dne 12. t. m. popoldne svoj redni občni zbor. Predsednik gosp. dr. Majaron se je v svojem nagovoru s toplimi besedami spominjal smrti zborničnega staroste, odvetnika dra. Janeza Mencingerja v Krškem in poudarjal odlične lastnosti, osobito pa vestnost in plemenitost, ki sta mu bili zvezdi-vodnici v njegovem nad 40 let izvrševanem odvetniškem poklicu. Ob občnem pritjevanju zborovalcev, ki so v znak sožalja vstali, je predsednik zagotavljal, da ostane dr. Mencingerjevo ime vedno v častnem spominu. Za zapisnikarja je bil določen g. dr. Žirovnik, za overovatelja pa gg. dr. Novak in Pirc.

Odbor je predložil poročilo o poslovanju v pretekli upravni dobi t. j. od konca majnika pr. l. do 1. junija t. l. Iz njega je bilo posneta, da je bilo predsedstvu, oziroma odboru rešiti 423 vlog. V odvetniški imenik sta bila na novo vpisana dva člana, dva sta bila tudi izbrisana, tako da je ostalo število odvetnikov isto, namreč 44, od teh 30 v Ljubljani, 14 pa izven Ljubljane. Odvetniških kandidatov je bilo vpisanih na novo 14, izbranih pa 7; sedaj jih je v praksi 49 in sicer 35 pri ljubljanskih odvetnikih, 14 pa na deželi, v primeri z lanskim letom 7 več. Zastopstvo revnih se je opravilo pri dež. sodišču ljubljanskem v 77 kazensko-pravnih slučajih, nadalje pri istem sodišču in pri okrožnem sodišču v Novem mestu v 58 civilnopravnih slučajih. Nadalje govori poročilo podrobno o stanovskih pritožbah in disciplinarnih slučajih, ki so se rešili v preteklem letu. Konečno omenja poročilo nekatere stanovske dogodke. Vse je občni zbor vzel odobruje na znanje.

Odbor je nadalje predložil zbornične račune s prejemki K 1404.48, z izdatki K 812.81, torej s preostankom K 591.67. Od tega se je na predlog g. dra. Kokalja odkazalo 300 K podporni zalogi, koja je izkazovala koncem upravnega leta K 1272.18 glavnice. Zbornični prispevek za l. 1912 se je določil z zneskom 20 K za vsakega člana.

Pri dopolnilnih volitvah so bili izvoljeni v odbor: gg. dr. Tekavčič in dr. Pirc za člana, gg. dr. Vodušek in dr. Novak za namestnika; v disciplinarni svet pa gg. dr. Štempihar in dr. Triller za člana, gg. dr. Kokalj in dr. Švigelj za namestnika. Dosedanjemu mnogoletnemu odborniku dru. Tavčarju, ki je novo izvolitev rad svojih uradnih poslov odklonil, izrekla se je zahvala.

O minimalnem tarifu za izventarifna dela, ki ga je naročil predložiti lanski občni zbor, je v imenu odbora poročal g. dr. Pirc. Po daljši razpravi se je sprejel načrt poročevalca z nekaterimi dodatki in z naročilom, da naj se tarif predloži predsedstvu c. kr. viš. dež. sodišča v Gradcu za nadalnje poslovanje.

Društvo odvetniških in notarskih uradnikov na Kranjskem je vložilo zopet peticijo, naj se po odvetniških pisarnah uvede nepretrgano uradovanje od 8. do 2. ure popoldne vsaj za poskus v sodnih počitnicah. Po poročilu g. dra. Papeža je skleuil občni zbor, da vztraja pri svojem sklepu od 11. junija 1910, da namreč o tej peticiji ni možno sklepati, dokler sodišča sama ne izrekó pripravljenosti, da izpremené uradne ure.

Po tako izvršenem dnevnem redu je gosp. predsednik dr. Majaron zaključil občni zbor.

— (Porotne razprave v Trstu). Koncem pr. m. so se pri deželnem sodišču v Trstu izvršile prve porotne razprave pred poroto, ki je bila sestavljena iz slovenščine zmožnih porotnikov, in vobče v slovenskem jeziku. Zoper to se je burno oglasil italijanski nacionalizem, ki je že poprej skušal preprečiti sestavo slovenske porote in se mu je to tudi nedavno za nekaj tednov bilo posrečilo, kakor je znano iz razprav in interpelacij v poslanski zbornici. Krepko je zavrnil to vmešavanje nestrpne politike v pravosodje tržaški socialistični list „Lavoratore“ in njegova izvajanja treba ponatisniti, ker ne veljajo samo za Pri. morje, marveč „mutatis muntandis“ povsodi tam, kjer se enakopravnost slovenskega jezika zatira narodnemu šovinizmu na ljubo. List je tem povodom pisal:

„Ako se upošteva le milje in tradicije tržaškega mesta in se na podlagi tega izvaja, da je porota italijanska posest, je to za nacionalistično pojmovanje od sile komodno, ampak očitno samovoljno je, kakor je samovoljen in otročji krik o „slavizaciji“ porote, ker se je zoper slovenskega obtoženca vršila razprava v njegovem jeziku, ko bo razprava naslednjega dne spet . . . italijanska, če bo obtožen Italijan, ali tudi Slovan, ki želi italijansko razpravo. Kje je tu krivica proti našemu (scil. italijanskemu) narodu, kje razlastitev, kje škoda za Italijane, če ima obtoženec slovanske narodnosti danes priliko, da na najuspešnejši način brani svojo svododo in svojo čast — morda tudi življenje — poslužujoč se pri tem lastnega jezika in pomoči zaupnega odvetnika, ki govori isti jezik?! Mi te nevarnosti ne moremo videti. K večjemu bi mogli videti — in to priznavamo brez druzega — da bodo italijanski odvetniki manje zaslužili, ker se bodo obtoženci slovanske narodnosti večkrat zatekali k odvetnikom svoje narodnosti; a nadejamo se, da se „Piccolo“ ne bo drznil trditi, da so interesi treh ali štirih odvetnikov interesi . . . domovine! Na vsak način je edino pravilno stališče, na katero se moramo postaviti, stališče obtoženčevega interesa. Razlogi elementarnega človekoljublja, civilizacije in pravice zahtevajo, da imajo enako možnost obrambe vsi obtoženci ozemlja, spadajočega pod kompetenco porote. Dejstvo, da kak obtoženec pripada slovanski narodnosti, mu ne sme ustvariti položaja inferiornosti napram italijanskemu obtožencu. Tudi Slovan mora imeti možnost, da razume in da ga morejo z gotovostjo lahko razumeti tekom vsega razvoja razprave; isto možnost se mora dovoliti tudi branitelju, ki si ga je izbral, četudi je ta branitelj Slovan. Kako se more zahtevati od slovanskega odvetnika, da bi, ko brani slovanskega obtoženca pred poroto, sestavljeno iz Slovanov, moral govoriti v jeziku, ki ga ima manje v oblasti, — to je: italijanskem — odvzemši s tem svoji besedi ono moč sugestije in ono neposredno prepričevalnost, ki jo more imeti, ko govori svoj materni jezik? Naše italijanstvo bi bilo torej ponižano, da se brani s sredstvi nekulture in krivice . . . Ali bo morda Trst manje italijanski, če bo katerisibodi italijanski odvetnik imel med svojimi klienti kakega „narodnega sovražnika“ manj? Ali bi bili slovanski narodni odvetniki v Trstu manj narodni, ko bi jih mogli prisiliti, da bi tudi pred slovenskimi porotniki govorili italijanski?“

— (Naredbenik justičnega ministrstva) prinaša v številki z dne 14. t. m. osnovne misli novega zakona z dne 26. aprila 1912 št. 86 drž. zak. o stavbenem pravu in pa tabelaričen pregled o izvršbe prostih zneskih od službenih in mezdnih prejemkov, pokojnin itd. z ozirom na novi zakon z dne 17. maja 1912 št. 104 d. z. V interesu prakse je to komentarično razpravljanje o novih zakonih najtopleje pozdravljati.

---

„Slovenski Pravnik“ izhaja 15. dne vsakega meseca in ga dobivajo člani društva „Pravnika“ brezplačno; nečlanom pa stoji za vse leto 10 K, za pol leta 5 K.

---